

Jedním z nejdůležitějších cílů policie je v současné době práce na Reformě Policie České republiky, na kterou se dotazují policisté i občané. K některým diskutovaným bodům se vyjádřil policejní prezident plk. Mgr. Oldřich Martinů.

Bodem číslo jedna v Reformě Policie ČR je zákon, který je zatím v legislativním procesu a diskuse o některých ustanoveních ještě probíhá. Návrh zákona o Policii ČR a související návrh změnového zákona vytvářejí komplexní systém, provázaný s řadou souvisejících právních předpisů. Tyto zákony jsou nově utvářeny proto, aby byl také vytvořen dostatečný prostor pro spolupráci jednotlivých subjektů zajišťujících vnitřní bezpečnost a pořádek.

Součástí reformy jsou ale i nelegislativní kroky. Návrh zákona o Policii ČR a návrh změnového zákona jsou důležité pro uskutečnění komplexní a efektivní reformy.

u dopravních nehod. Občané mají obavy, že budou muset platit případné neoprávněné přivolání policie k dopravní nehodě. Já toto vnímám jako opatření, které by mělo vést zejména účastníka dopravní nehody k závěru, že není nezbytné dopravní policii k nehodě přivolat.

Občané mají pocit, že je policie při vyšetřování nehod „pomalá“, že dlouho trvá, než se k nehodě dostaví. Je to proto, že je vysoký počet dopravních nehod, při jejich zpracování je třeba mnoha administrativních úkonů, policie má nedostatek příslušníků dopravní policie. Pokud se policie zbaví nepolicejních činností, nebude muset zpracovávat stohy písemných materiálů, doručovat písemnosti pro soudy, zajišťovat pořádek na stadionech a při různých kulturních akcích, asistovat exekutorům, jezdit ke každé sebemenší dopravní

R K některým pilířům Reformy P ČR

Bude tím vytvořeno prostředí k účinnému plnění úkolů policie, v rámci reformy se řeší i otázky, které zdánlivě s návrhem zákona o Policii ČR nesouvisí, ale jsou zásadní.

Kromě policie se na zajišťování veřejného pořádku podílejí i jiné složky, jako jsou záchranné sbory, havarijní služby, zpravodajské služby, ozbrojené síly, ale i ústřední orgány státní správy i územní samosprávné celky. Chceme, aby odpovědnost sdílely všechny tyto subjekty. Chceme docílit debyrokratizace policejní činnosti, modernizaci policie a sdílení odpovědnosti za bezpečnost s dalšími subjekty. Naší filozofií je také vytváření prevence kriminality a důsledné zavádění Community Policing.

Prevence, jako jedna z primárních rolí v boji s kriminalitou, musí jít ruku v ruce se zaváděním principu Community Policing. Je to způsob policejní práce založený na místních znalostech, na práci a komunikaci s lidmi a s místní samosprávou. Tento princip umožňuje přístup k informacím od místních občanů, podílí se na porozumění lokálním bezpečnostním problémům a měl by napomoci zvýšit míru ochoty místních občanů policii pomáhat.

Velmi diskutovanou oblastí, která je také předmětem zájmu policie, je výše limitu

nehodě, bude rychleji u nehod, které přítomnost policie naopak vyžadují. Pokud by občan přivolával policii k banální, drobné nehodě, při které by nebyla způsobena škoda vyšší než určí zákon, nebyla poškozena součást či příslušenství komunikace a samozřejmě by nebyl nikdo zraněn, mohla by policie vyžadovat úhradu vynaložených nákladů spojených se zbytečným vysláním policejní hlídky. Pokud k takovému případu dojde, byla by to náhrada škody představující částku vypočtenou z náhrady mzdy policisty, započítala by se amortizace služebních dopravních prostředků, pohonných hmot atd. Samozřejmě, že pokud toto bude dáno zákonem, bude výše poplatku předmětem podzákonné normy.

Změna se také připravuje v oblasti dohledu nad bezpečností silničního provozu. Možnost měřit rychlost vozidel bude mít oproti současnosti více subjektů. Dusej je to zejména Policie ČR a obecní policie, kdo může měřit rychlost. U podnikatelských subjektů, na rozdíl od policie a obecní policie, nejsou stanovena pravidla pro výkon této živnosti, a navíc nemohou pořizovat osobní údaje účastníků silničního provozu. Novela zákona o silničním provozu tento nedostatek odstraňuje tím, že zakládá

výslovné oprávnění podnikatelským subjektům k měření rychlosti. Zároveň se určuje soukromým subjektům postupovat při předmětné činnosti měření rychlosti v součinnosti s Policií České republiky a obecní policií. Rozhodně to není tak, že by mohl kdokoli s živnostenským oprávněním měřit rychlost a vybírat pokuty. Cílem návrhu je umožnit zejména menším obcím bez obecní policie, na jejichž území dochází k pravidelnému porušování maximální rychlosti, aby mohly tento nešvar usměrnit a udržet veřejný pořádek na svém území.

Reforma Policie ČR se také zabývá otázkou vzdělávání policistů. Domníváme se, že není smyslem, aby nový adept na práci u policie musel znát všechno včetně vyšetřování a dalších záležitostí, které ke své práci ihned po nástupu nezbytně potřebovat nebude. On potřebuje rychlý intenzivní kurz, který ho naučí všechny úkony potřebné k jeho práci u pořádkové nebo dopravní policie. Musí se naučit to, co bude potřebovat, přidat praktické zkušenosti a další vzdělávání rozložit na delší dobu do rámce celoživotního vzdělávání. Chce-li se stát nový adept dopravním policistou, půjde na speciální kurz pro dopravní policii, chce-li být například psoděm nebo kriminalistou, půjde na speciální kurzy zaměřené na

konkrétní činnost. Po 36 měsících musí složit služební zkoušku a teprve potom nastupuje do služebního poměru příslušníka Policie ČR na dobu neurčitou. Do té doby ji má na dobu určitou. Na začátku tedy absoluuje intenzivní krátký kurz, po kterém se sice stává plnohodnotným policistou, ale pouze na dobu určitou. Při řízené praxi na školním policejním středisku pracuje pod dohledem zkušeného policisty, učí se zakročovat pod jednotným velením a zacvičuje se. Znalosti ze školy se učí používat v praxi. Výcvik je založen na tzv. integrované základní odborné přípravě tak, aby se adept naučil zvlášť třeba právo a zvlášť obecný výkon, ale byl schopen konat podle momentální situace v souladu všech nejrůznějších aspektů. Učí se to na různých modelových situacích.

Jeden z důležitých pilířů reformy se týká také postavení a fungování Inspekce policie. O tom se stále jedná, hledá se nejvhodnější mechanismus fungování. Předložený návrh zákona nově upravuje postavení, působnost a oprávnění Inspekce policie jako hlavního orgánu vnější kontroly policie. Pracovníci inspekce budou nadále ve služebním poměru, Inspekce policie zůstává nadále útvarem Ministerstva vnitra. Je to důležité z toho důvodu, že jim zůstane možnost využívat logistických, informačních a majetkových prostředků, jimiž Ministerstvo vnitra disponuje. Koncepce vychází ze skutečnosti, že inspektor díky svým zkušenostem a znalostem práce policie dokáže lépe odhalit a vyšetřovat trestný čin policisty pachatele – profesionála. Inspektor při tom není zařazen na policejním útvaru.

Stejně tak jako v současnosti bude do působnosti Inspekce policie spadat odhalování a prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, jehož pachatelem je policista. Inspekci policie je nově svěřeno i vyšetřování trestných činů policistů, tedy fáze trestního řízení, kterou dosud mají ve své působnosti provádět státní zástupci. Inspekce policie má také nově oprávnění provádět vyšetřování občanských zaměstnanců policie. Kontrolu Inspekce policie bude nově pro-

vádět orgán složený z pěti poslanců výboru určeného Poslaneckou sněmovnou.

Jedním z hlavních pilířů Reformy Policie ČR je vytvoření 14 krajských správ. Zřídit právě takový počet krajských správ bylo rozhodnuto po důkladné analýze. K vytvoření nových krajských správ dojde nejpozději k 1. 1. 2012. Tak, jak to umožní připravenost jednotlivých krajů, budou do tohoto data zřizovány nové policejní správy. Krajské policejní správy budou shodné s obvody současných samosprávných krajů. Umožní to lépe určovat priority zajišťující bezpečnost v kraji a zefektivnit spolupráci všech subjektů na daném území. Servisní a podpůrné činnosti budou nově soustředěny na úrovni kraje, na úrovni okresu bude ponechán policejní výkon, který bude oproti současnosti významně posílen. Vzhledem k novému uspořádání policejních krajů některé krajské policejní útvary, jako odbory kriminalistické techniky a expertizy, útvary operativní dokumentace a krajské zásahové jednotky, nebudou zřizovány v nových šesti krajských správách a jejich činnost bude pokrývána ze stávajících osmi policejních krajů. Policisty, ale i občany velmi zajímá, zda budou rušena okresní ředitelství, zda budou muset občané za policií až do krajského města. Odpovídám jednoznačně, že samozřejmě ne. Naším záměrem je naopak dostat do výkonu co nejvíce policistů. Tam kde jsou policisté dnes, budou i nadále, naopak, jejich počet by se měl navýšit. Jen jejich činnosti budou nově zajišťovány menším počtem pracovníků z krajů. Jedná se hlavně o personalistiku a ekonomiku.

Aprávě nová policejní ekonomika je jedním z dalších pilířů Reformy Policie ČR. Policie hospodářá každoročně s rozpočtem okolo 36 miliard korun. Nový zákon o Policii ČR dává novým krajským policejním správám postavení organizačních složek státu a účetních jednotek. To znamená decentralizaci ekonomických činností z Ministerstva vnitra a Policejního prezidia na krajské správy. Chceme tím dosáhnout stavu, kdy budou krajští vedoucí funkcionáři odpovídat za výkon policejní činnosti

v rámci kraje, ale budou k tomu mít možnost disponovat právními, a hlavně ekonomickými nástroji. Za fungování jednotlivých krajských správ budou odpovědní jejich ředitelé. Dostávají k tomu potřebné kompetence, především možnost spravovat vlastní rozpočet tak, aby byly pokryty skutečné potřeby útvarů. Budou zodpovědní za efektivní vynaložení přidělených finančních prostředků.

Znamená to také, že ředitel SKPV bude zodpovídat za dopadení pachatelů trestné činnosti a zvládat kriminalitu na území okresu, to znamená na území, které koresponduje s příslušnou gescí státního zástupce a soudce, kteří budou pro něj hlavním partnerem, ale bude odběmeněn od ekonomiky, personalistiky, krizového řízení a všech podpůrných činností.

Reforma se dotkne jen řídicí úrovně okresních ředitelství. V budově okresního ředitelství tak budou nadále vedle sebe fungovat dva výkonné odbory, po linii SKPV a uniformované policie, a budou spadat přímo pod krajské ředitelství. Bude to vlastně územní odbor kraje. Přes uvedené změny je však nutno důrazně připomenout, že návrh zákona nic nemění na tom, že policie organizačně a personálně zůstává jednotným, hierarchicky organizovaným bezpečnostním sborem, podřízeným jako celek policejnímu prezidentovi, což platí samozřejmě i pro vztah mezi krajskými řediteli a policejním prezidentem.

Nový systém umožní rozumné zacházení s finančními prostředky policie. Nadále budou jednotně stanoveny technické specifikace pořizovaného majetku, protože policie musí být navzájem kompatibilní.

To se týká i pilíře, který můžeme nazvat Elektronizace. Jedním z předpokladů efektivní policejní činnosti je dostatek odpovídajících informací. Proto je i otázce práce s informacemi věnována část návrhu zákona. Návrh zákona zde navazuje na osvědčené instituty a doplňuje je o úpravu novou, pro plnění úkolů policie na požadované úrovni nezbytnou. Musíme vytvořit integrované informační prostředí, kdy budou informace k dispozici všem složkám, bude je možné efektivně využívat a vyměňovat. Trestní řízení by se elektronizací mělo stát daleko více transparentním, zároveň by elektronizace zaručovala více možností zabránit úniku informací, a hlavně by to policii mělo významně administrativně odtížit.

Některé z pilířů reformy běží bez problémů, za všechny mohu jmenovat projekt P 1000, o kterém už bylo mnoho řečeno.

Víme, že u policie slouží obrovské množství těch, kteří mají v sobě sílu a potenciál se dále rozvíjet. Právě na tyto policisty se chceme spoléhat, chceme jim dát příležitost a společně s nimi chceme současný stav měnit. Reforma policie proběhne v průběhu letošního roku jako legislativní proces a s ním řada změn tak, jak jsou obsaženy v deseti pilířích, na nichž je reforma postavena.

Dagmar LINHARTOVÁ

Foto internet

Ilustrační foto archiv redakce

